

Årsberetning 1998 fra Udvalget vedr. Lokal Radio og TV

Maj 1999

Udvalget

1. Udvalgets virksomhed
2. Udvalgets sagsområde
3. Udvalgets afgørelser i 1998
4. Fordeling af tilskud til lokale radio- og tv-stationer

Kolofon

Udvalget

Udvalget vedr. Lokal Radio og TV nedsættes i henhold til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed af kulturministeren for en 4-årig periode. Det nuværende udvalg blev nedsat pr. 1. April 1998 og består af:

Landsdommer H.H. Brydenscholt (formand)

Redaktionschef Thomas Petersen

Journalist Tove Hygum

Centerleder Knud Erik Skouby

Kandidatstipendiat Hanne Kirk Deichmann

Afdelingsingeniør i Telestyrelsen, Jarl Risum, deltager i udvalgets møder som tilforordnet.

Udvalgets sekretariat varetages af Kulturministeriets radio/tv-kontor. Sekretærer for udvalget var i 1998 fuldmægtig Pernille Knudsen og fuldmægtig Annette Kornerup.

I tilskudssager varetages sekretariatsfunktionen af Kulturministeriets Tilskudssekretariat.

Udvalget har i 1998 afholdt 13 møder.

1. Udvalgets virksomhed

DET NYE UDVALG

Kulturministeren beskikkede i 1998 et nyt udvalg for perioden 1. april 1998 til 31. marts 2002.

Udvalgets formand landsdommer H.H. Brydenscholt samt udvalgsmedlem Thomas Petersen, redaktionschef ved Kalundborg Dagblad, blev genbeskikket for en 4-årig periode. Desuden blev journalist ved DR's kortbølgeradio Tove Hygum, advokat og kandidatstipendiat ved Handelshøjskolen i Århus Hanne Kirk Deichmann og leder af Center for Teleinformation ved DTU Knud Erik Skouby beskikket som nye medlemmer af udvalget. Afdelingsingeniør Jarl Risum blev af Telestyrelsen genudpeget som tilforordnet.

Udvalgets medlemmer skal i henhold til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed repræsentere henholdsvis juridisk, mediemæssig og teknisk sagkundskab.

OPSTRAMNING AF TILSKUDSREGLERNE

Som led i nyordningen på lokalradio/tv-området blev der i 1997 etableret en pulje til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer, som administreres af udvalget.

Puljen er etableret i henhold til den mediepolitiske aftale af 10. maj 1996. Puljen er på 50 mio. kr. årligt og "erstatte" den hidtidige tipspulje til lokalradioformål, som i 1996 var på 7,5 mio. kr. En væsentlig forskel mellem de to puljer er - ud over puljernes størrelse - at der nu også ydes tilskud til ikke-kommercielle lokale tv-stationer.

Med udgangspunkt i udvalgets erfaringer med tilskudsordningen i de første kvartaler af 1997 udarbejdede Kulturministeriet en ny bekendtgørelse om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, som indeholdt en præcisering og opstramning af tilskudsreglerne. De væsentligste ændringer var, at kun stationernes egenproducerede udsendelser herefter indgik i beregningen af driftstilskuddet, og at genudsendelser ikke længere indgik i beregningen. Den ny bekendtgørelse trådte i kraft den 1. januar 1998.

Udvalget har også i 1998 brugt en del ressourcer på at søge at undgå, at der fandt "tilskudstænkning" sted, ligesom man igen i 1998 har foretaget en høring af de lokale nævn og lokalradio/tv-organisationerne vedrørende tilskudsordningen.

Den 15. december 1998 blev der indgået en tillægsaftale til den mediepolitiske aftale af 10. Maj 1996, som bl.a. betyder, at tilskudsordningen til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer ændres pr. 1. juli 1999. Det er hensigten, at langt størstedelen af puljemidlerne skal fordeles som programtilskud efter en konkret vurdering af ansøgningerne. Udvalget må således konstatere, at der igen i 1999 vil blive indført nye regler for udvalgets fordeling af tilskud til de lokale stationer.

VEJLEDNING VEDR. OMKOSTNINGSFORDELING I SENDESAMVIRKER

Foranlediget af nogle konkrete sager udsendte udvalget i efteråret 1998 en vejledning vedr. omkostningsfordeling i sendesamvirker til de lokale nævn og til de lokale tv-stationer, som udsender programvirksomhed på en frekvens, hvor der må networkes.

Det fremgår af bekendtgørelse om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, at såfremt tilladelseshaverne på en frekvens (sendesamvirke) ikke kan blive enige om de økonomiske vilkår m.v. for samvirket, fastsættes disse af nævnet.

Udvalget anførte allerede i sin årsberetning fra 1996, at man i forbindelse med indførelsen af networking risikerede, at priserne for de ikke-kommercielle tv-stationer, som skulle sende i "vinduer", ville blive meget varierede, såfremt der ikke var nogle ensartede retningslinier. Udvalget forudså, at der kunne være behov for en vejledning af de lokale nævn i forbindelse med omkostningsfordeling i sendesamvirker med networking-tilladelse. Man bemærkede, at udvalgets vejledning ville være, at de ikke-kommercielle stationer, som sender i vinduer, alene skulle betale konkrete og dokumenterbare meromkostninger til networking-stationen.

Den udsendte vejledning præciserer dette synspunkt. Vejledningen er udtryk for den praksis, udvalget vil anlægge, såfremt der opstår klagesager, hvor spørgsmålet om omkostningsfordeling i sendesamvirker indgår.

KURSUSVIRKSOMHED

Udvalget vedr. Lokal Radio og TV afholdt igen i 1998 kurser for de lokale nævn i samarbejde med Kommunernes Landsforening, hvor regelgrundlaget for lokalradio- og tv-området blev præsenteret. Kurserne var i 1998 først og fremmest tilrettelagt for nye nævnsmedlemmer og -sekretærer.

INDKOMNE SAGER

I 1998 var det som i de foregående år de lokale radioer, der gav anledning til de fleste sager.

Udvalget har konstateret en tendens, til at sagerne bliver stadig mere komplekse. Flere klager indeholder udover den egentlige klage over et nævns afgørelse om afslag på ansøgning om programtilladelse eller om inddragelse af en tilladelse også klager over nævnsmedlemmers påståede inhabilitet, nævnets procedurer for behandling af sager etc.

Udvalgets sekretariat mærkede desuden en forøgelse af mængden af forespørgsler fra de lokale nævns sekretariater om rådgivning i forbindelse med nævnens beslutninger. Sekretariatet har været nødt til at understrege, at man gerne giver en generel rådgivning, men at sekretariatet af hensyn til udvalgets funktion som ankeinstans, ikke kan tage stilling i konkrete sager. De lokale radio- og fjernsynsnævn er tillagt kompetence til at træffe afgørelse i en lang række sager, hvoraf flere kan påklages til udvalget.

Endelig har flere ansøgninger om tilskud ført til en nærmere undersøgelse af, hvorvidt lokale stationer opfyldte de formelle krav, som en lokal tilladelseshaver skal opfylde. Ansøgninger om tilskud kan således give udvalget anledning til at tage sager op af egen drift.

2. Udvalgets sagsområde

Udvalget træffer i henhold til radio- og fjernsynsloven den endelige administrative afgørelse i klagesager om lokale nævns afslag på ansøgning om tilladelse til lokal programvirksomhed. Udvalget træffer endvidere afgørelse i sager om tilladelseshaveres overholdelse af lovens krav om selvstændig udøvelse af programvirksomheden, i sager som omfatter flere lokale områder eller vedrører radio- og fjernsynsforetagender, som udøver programvirksomhed på et andet grundlag end en tilladelse til lokal radio- eller fjernsynsvirksomhed.

Udvalget træffer afgørelse i sager om nedsættelse af fællesnævn, som omfatter kommuner med tilsammen mere end 200.000 indbyggere.

Udvalget træffer afgørelse i sager om networking-programmer.

Udvalget yder tilskud til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer efter reglerne i bekendtgørelse om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed. Udvalget administrerer desuden de to 4-årige forsøgspuljer, hvorfra der ydes tilskud til henholdsvis lokale tilladelseshavere samt medieværksteders forsøg med medieskoler og lokale tv-stationers forsøg med televirksomhed.

Udvalget træffer efter forhandling med Telestyrelsen afgørelse om fordeling af sendestationer på lokale områder under hensyn til de frekvensmæssige muligheder.

Udvalget har efter loven mulighed for på eget initiativ at tage en sag op til behandling, uanset at sagen efter de almindelige regler hører under de lokale nævns kompetence.

Udvalget rådgiver kulturministeren om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed.

Eftersom udvalget er tillagt den endelige administrative afgørelse i de konkrete sager, er kulturministeren afskåret fra at gå ind i sagerne. Såfremt der er politisk interesse om en sag, kan

ministeren udelukkende orientere om den afgørelse, udvalget har truffet.

Udvalgets afgørelser skal naturligvis være i overensstemmelse med lovens bestemmelser, og der skal ved fortolkning efter almindelig juridisk metode lægges vægt på de ved lovens tilbliven tilkendegivne intentioner. Udvalgets arbejde er underlagt Folketingets Ombudsmands kompetence, og flere afgørelser har da også været indbragt for Ombudsmanden. Ingen af afgørelserne har imidlertid hidtil givet anledning til kritik.

Kulturministeriets Tilskudssekretariat varetager den sekretariatsfunktionen for udvalget i tilskudssager. Kulturministeriets radio/tv-kontor varetager sekretariatsfunktionen i alle øvrige sager.

3. Udvalgets afgørelser i 1998

Udvalget har i 1998 behandlet 5 klager over afslag på ansøgning om tilladelse til lokal programvirksomhed, hvoraf den ene drejede sig om et afslag på ansøgning om tilladelse til networking. Udvalget har behandlet 5 klager over inddragelse af tilladelse. I alle tilfælde drejede det sig om en endelig inddragelse. Udvalget modtog desuden 1 klage over en midlertidig inddragelse, men traf først afgørelse i sagen i januar 1999. Udvalget har behandlet 3 sager om selvstændig udøvelse af programvirksomhed. Udvalget har endvidere behandlet 2 klager over det lokale nævns fastsættelse af vilkår i tilladelsen og 2 klager over nævns fordeling af frekvenser mellem tilladelseshaverne. Desuden har man behandlet en klage over et nævns tildeling af en tilladelse til en forening med samme deltagerkreds, som en tilladelseshaver, der tidligere havde fået inddraget sin tilladelse. Hertil kommer en række anmodninger om tildeling af supplerende frekvenser og diverse henvendelser fra lokale nævn, tilladelseshavere og borgere.

Udover den almindelige behandling af ansøgninger om drifts- og projektilskud fra puljen til ikke-kommercielle lokale stationer og tilskud fra de to forsøgspuljer, har udvalget behandlet en række klager over afslag på støtte samt genbehandlet en række ansøgninger om tilskud til projekter. Tilskudsbehandlingen har desuden givet udvalget anledning til at undersøge nogle af ansøgernes programvirksomhed. Dertil kommer nogle få tilbagebetalingssager.

AFSLAG PÅ ANSØGNINGER OM PROGRAMTILLADELSE

Når et lokalt nævn giver afslag på en ansøgning om tilladelse til lokal radiovirksomhed, skyldes det typisk, at hele sendefloden er fyldt op af andre radioer, som nævnet finder tilsammen giver et alsidigt udbud af lokalradio i nævnsområdet. Afslagene er således udtryk for, at der er begrænsede sendemuligheder til rådighed i de lokale områder, og at efterspørgslen nogle steder overstiger, hvad der er mulighed for at imødekomme. Nævnet må derfor udøve et skøn over, hvilke ansøgere, som skal foretrækkes med henblik på at opnå et alsidigt lokalt programudbud.

Siden den 1. januar 1997 har de lokale nævn haft mulighed for at udstede en såkaldt networking-tilladelse på lokal-tv-området. Den der opnår en tilladelse til networking får rådighed over hele frekvensen med undtagelse af de såkaldte vinduer, som i henhold til radio- og fjernsynsloven skal afsættes til ikke-kommercielle tv-stationer. Udvalget behandlede i 1998 sin første og hidtil eneste klage over afslag på ansøgning om en networking-tilladelse.

Udvalget har i 1998 truffet afgørelse i klager over afslag på ansøgning om programtilladelse vedrørende: Den Varme Radio (Århus), Den Fynske Mediefond (Odense) (networking), Foreningen Ny Radio Roskilde, Foreningen Station 3 Fyn (Odense), Waves ApS. (Næstved).

4 ud af 5 klager over afslag på ansøgning om tilladelse vedrørte lokalradioer. Udvalget gav ikke klager medhold i nogen af de 5 sager om afslag på ansøgning om tilladelse.

Sagerne vedrørende Den Fynske Mediefond og Waves vil blive omtalt i afsnittet om principielle afgørelser.

INDDRAGELSE AF TILLADELSE

De inddragelsessager, der ender som klagesager hos udvalget er typisk sager, hvor tilladelseshaveren efter det lokale nævns opfattelse har overtrådt loven, regler udstedt i henhold til loven eller vilkår for tilladelsen.

Udvalget traf afgørelse i sager vedrørende klager fra: HitRadio City (Ringsted), Radio Mojn (Sønderjylland), Iransk TV (Århus), Airport TV (København), Nordsjællands Lokalradio af 1998 (Hillerød).

3 af de 5 klager over inddragelse af tilladelse vedrørte lokalradio. Udvalget har givet klager medhold i én enkelt sag (Airport TV), hvorimod klager ikke fik medhold i de 4 øvrige sager. Sagerne vedrørende Hitradio City og Iransk TV vil blive omtalt i afsnittet om principielle afgørelser.

Her skal kort omtales en sag, som ikke vedrørte en klage over en egentlig inddragelse af en tilladelse til lokal programvirksomhed. Sagen er alligevel relevant i denne sammenhæng, da udvalget sammenlignede sagen med en inddragelsessag. Klagen vedrørte lokalradionævnet i Roskildes beslutning om i forbindelse med en ansøgningsrunde at tildele Danmarks Erhvervsradio Roskilde en anden frekvens, end den radioen havde sendt på gennem flere år.

Udvalget konstaterede i et brev til lokalradionævnet i Roskilde, at man ikke ville kunne nå at behandle klagen, inden de nye tilladelser i nævnsområdet skulle træde i kraft. Udvalget fandt, at sagen, på baggrund af oplysningerne i klageskrivelsen, kunne vise sig at have en sådan karakter, at det ville være at ligne med en inddragelse af programtilladelsen. Derfor besluttede man, at klagen skulle have opsættende virkning på nævnets afgørelse.

På baggrund af lokalradionævnets meddelelse om, at man havde udsat afgørelsen, da der var nye forhandlinger i gang om sendetidsfordelingen, meddelte udvalget bl.a., at man fandt det hensigtsmæssigt, at Danmarks Erhvervsradio Roskilde blev inddraget i forhandlingerne mellem tilladelseshaverne med henblik på at undersøge, om det var muligt at opnå et resultat, der også tilfredsstillede erhvervsradioens ønske om at blive på samme frekvens.

Sagen endte med, at lokalradionævnet tildelte Danmarks Erhvervsradio Roskilde den ønskede frekvens.

SELVSTÆNDIG PROGRAMVIRKSOMHED

Loven kræver, at de lokale radio- og tv-stationer arbejder selvstændigt og lokalt. På den anden side er der ikke noget i vejen for, at den programansvarlige for den enkelte station sammen med andre lokale stationer foretager fælles indkøb af programmer. Beslutningen om at anvende de indkøbte programmer skal blot altid alene træffes af den lokale programansvarlige. Det er ikke nok, at virksomheden er tilrettelagt således, at den programansvarlige formelt har ret til at bestemme om et bestemt program skal sendes eller ej. Der skal også reelt være tale om et valg. Radio- eller tv-stationen skal altså råde over

ressourcer, der gør det praktisk muligt at udsende andre programmer.

Udvalget behandlede to sager, som vedrørte City Radio, Frederiksberg og Radio Gentofte, og disse stationers relationer til TeleDanmark Radio A/S. Begge radioer sender under kaldenavnet Radio Uptown. Udvalget afsluttede desuden sagerne vedr. Radio Unicorn i henholdsvis København og Frederiksberg Kommune og sagen vedr. Kanal Køge.

Sagen vedrørende de to Radio Uptown stationer vil blive omtalt nærmere nedenfor i afsnittet om principielle afgørelser.

FÆLLES NÆVN

I henhold til den gældende radio- og fjernsynslov kan de involverede kommunalbestyrelser uden særlig tilladelse etablere fælles nævn, så længe det samlede antal indbyggere ikke overstiger 200.000. Udvalget skal derimod godkende fælles nævn med et større indbyggergrundlag.

Udvalget lægger ved godkendelser af fælles nævn vægt på, om de pågældende kommuner i forvejen har en sådan indbyrdes relation, at befolkningen har en naturlig interesse i at følge med i, hvad der foregår de andre steder. Der vil normalt være tale om en central by med opland, og der vil typisk i forvejen være en række fælles aktiviteter. Det vil ikke være tilstrækkeligt, at kommunerne har en fælles interesse i at styrke deres egen handelsstand gennem at opbygge en slagkraftig lokalradio med deraf følgende reklamemuligheder.

Udvalget har ikke haft dispensationssager i 1998.

ØVRIGE SAGER

To ikke-kommercielle tv-stationer i Aalborg, UTV og AKTV, klagede til udvalget over, at det lokale nævn havde besluttet, at hver græsrodsstation maksimalt ville kunne få tildelt 5 timers sendetid pr. uge, og at der skulle udsendes bestemte programtyper i græsrodsbælterne. Desuden klagede man over nævnets beslutning om, at græsrodstilladelser maksimalt kunne udstedes for en 2-årig periode.

Udvalget anerkendte i den forbindelse, at det er lovligt, at det lokale nævn udarbejder retningslinier med henblik på at klargøre hvilke kriterier, der vil blive lagt særligt vægt på ved udøvelsen af skønnet over hvilke ansøgere, der skal have en programtilladelse. Man understregede imidlertid, at en sådan forhåndstilkendegivelse om nævnets prioriteringer kun får betydning, såfremt antallet af ansøgere, herunder antallet af ansøgte sendetimer, overstiger de faktiske muligheder for at tildele sendetimer på frekvensen.

Udvalget anførte desuden, at det er fastlagt i bekendtgørelse om lokalradio- og fjernsynsvirksomhed, hvilke tidspunkter de ikke-kommercielle stationer, som sender i vinduer, skal sende på. Ordningen giver ikke de lokale nævn beføjelse til at foretage en prioritering mellem networking-tilladelseshaveren og de lokale ikke-kommercielle tilladelseshavere om fordeling af sendetid i græsrodsbælterne. Kun i tilfælde, hvor de ikke-kommercielle tilladelseshavere ikke kan udfylde græsrodsbælterne, kan networking-stationen midlertidigt udnytte sendetiden.

For så vidt angår spørgsmålet om tilladelsesperiodens længde anførte udvalget, at det var i overensstemmelse med loven at udstede tilladelser for en 2-årig periode. Udvalget noterede sig dog samtidig, at nævnet var indstillet på at forlænge programtilladelserne, såfremt tilladelseshaverne udøver

programvirksomhed i overensstemmelse med loven og de i ansøgningerne anførte programplaner.

En anden sag drejede sig om, at det lokale nævn havde fastsat en 3-måneders frist for ikrafttrædelse af nye sendetider for UTV og AKTV. Nævnet henviste til, at man havde udstedt en tilladelse til TvDanmark Aalborg, som omfattede udsendelse af programvirksomhed i græsrodsbælterne. Stationerne klagede til udvalget over beslutningen.

Udvalget udtalte, at de lokale nævn ikke har beføjelse til at foretage en prioritering mellem networking-tilladelseshaveren og de lokale ikke-kommercielle tilladelseshavere om fordeling af sendetid i græsrodsbælterne. Udvalget fastslog således, at TvDanmark Aalborg ikke kunne støtte ret på den tilladelse, som nævnet havde givet til udsendelse af programvirksomhed i græsrodsbælterne og pålagde nævnet at sørge for, at ikrafttrædelsen af de sendetider, græsrodsstationerne havde krav på, skete hurtigst muligt.

Endelig skal en sag, som udvalget tog op af egen drift, omtales. I forbindelse med udvalgets fordeling af tilskudsmidler til ikke-kommercielle stationer opstår der jævnligt sager, hvor udvalget må foretage en nærmere vurderingen af, om en radio- eller tv-station er tilskudsberettiget. En af de mere komplicerede sager i 1998 vedrørte Den Fynske Mediefond. Sagen opstod, da udvalget i begyndelsen af 1998 gav stationen afslag på en ansøgning om driftstilskud, og Den Fynske Mediefond herefter klagede til udvalget over afslaget. Udvalget indledte en nærmere undersøgelse af stationens forhold.

Udvalget ønskede først og fremmest at sikre sig, at der ikke var tale om en kunstig opsplnitning af lokal-tv-virksomheden, således at en tilladelseshaver, der angiveligt handlede ud fra ikke-kommercielle interesser, i realiteten understøttede produktionsvirksomheder, der var kommercielt organiserede, og hvor økonomien var tilrettelagt således, at den enhed, der var indehaver af tilladelsen til lokal programvirksomhed, opnåede tilskud på grundlag af en angivelig ikke-kommerciel virksomhed.

Da det ikke lykkedes at udrede sagen gennem en omfattende korrespondance med Den Fynske Mediefond, afholdt udvalget et møde med bestyrelsesformanden for mediefonden.

Bestyrelsesformanden indsendte efterfølgende en nærmere redegørelse til udvalget for, hvorledes de programmer, der var udsendt, var blevet produceret. Det blev herved oplyst, at de programmer Den Fynske Mediefond havde udsendt i 1998, i betydeligt omfang var produceret af frivillige medarbejdere.

Udvalget traf i slutningen af 1998 afgørelse i sagen. I afgørelsen henviser udvalget til Den Fynske Mediefonds egne oplysninger om, at arbejdet for mediefonden er ulønnet, og at programmerne i det væsentligste produceres af frivillige. Udvalget afgjorde således, at Den Fynske Mediefond opfyldte betingelserne for at opnå driftsstøtte.

PRINCIPIELLE AFGØRELSER

Blandt udvalgets afgørelser vedrørende afslag på ansøgning om programtilladelse i 1998 er der grund til at fremhæve den første og indtil videre eneste sag om afslag på en ansøgning om tilladelse til networking. Sagen er fra Odense, hvor der i modsætning til de øvrige nævnsområder med networking-stationer, var to konkurrerende ansøgere. Den Fynske Mediefond påklagede afslaget til udvalget. Klageren anførte, at Mediefonden havde fået en usaglig behandling, hvilket dels skyldtes inhabilitet hos flere af nævnets medlemmer, dels at der var blevet lagt vægt på ukorrekte økonomiske forhold og samarbejdsmuligheder med andre networking-foretagender.

Endvidere klagede en af de ikke-kommercielle tv-stationer, studentestationen UTV over, at Den

Fynske Mediefond fik tildelt en ikke-kommerciel tilladelse, selvom deres ansøgning vedrørte en kommerciel tilladelse, og at stationen oven i købet fik tildelt flere ugentlige sendetimer end de øvrige ikke-kommercielle tv-stationer.

Udvalget traf i marts 1998 afgørelse i den del af sagen, som vedrørte inhabilitet i det lokale nævn, mens den øvrige del af sagen blev udskudt med henblik på at indhente yderligere oplysninger. Udvalget fastslog i sin afgørelse, at der ikke havde foreligget inhabilitet hos nogen af medlemmerne, da nævnet traf afgørelse om at meddele networking-tilladelsen til Odense Lokal-TV og ikke til Den Fynske Mediefond.

Udvalget udtalte dog samtidig, at den omstændighed, at der hos flere af de nævnsmedlemmer, der udgjorde flertallet ved afgørelsen, havde været en særlig forbindelse til de interessegrupper, der stod bag oprettelsen af Odense Lokal-TV, måtte skærpe opmærksomheden omkring det saglige grundlag, som flertallet havde til at foretrække Odense Lokal-TV frem for Den Fynske Mediefond.

Flertallet i nævnet havde lagt vægt på, at Odense Lokal-TV bedst kunne opfylde betingelserne for en sådan tilladelse, idet Den Fynske Mediefond, i modsætning til Odense Lokal-TV, ikke på tilfredsstillende måde havde kunnet dokumentere, at man reelt havde andre stationer at netværke med, og ikke havde sandsynliggjort at have en økonomi af en sådan karakter og styrke, at man burde udstede en tilladelse til denne ansøger. Herudover vurderede flertallet, at Odense Lokal-TV ville kunne opfylde betingelserne om repræsentation af alsidige kultur- og erhvervsinteresser.

Det lokale nævn oplyste overfor udvalget, at mindretallet i nævnet som den primære årsag til at ville tildele sendetilladelsen til Den Fynske Mediefond lagde vægt på, at Mediefonden i sin ansøgning i særlig grad prioriterede lokale udsendelser. Derudover havde Mediefonden tilkendegivet, at man ville tildele de ikke-kommercielle tilladelseshavere mere sendetid end de lovbestemte ugentlige 21 timer. Endelig lagde mindretallet vægt på, at Mediefonden igennem en årrække havde haft en stabil programvirksomhed, samt at det opstillede budget var realistisk.

Udvalget fandt ikke grundlag for at fastslå, at den af nævnet ved flertalsbeslutningen truffene afgørelse vedrørende Den Fynske Mediefond havde været båret af usaglige motiver, eller at det udøvede skøn af andre grunde kunne tilsidesættes. Udvalget fandt heller ikke grundlag for at kritisere fordelingen af ikke-kommercielle sendetimer til Den Fynske Mediefond, når denne overgik til ikke-kommerciel virksomhed.

Desuden skal en sag vedr. det lokale nævns afslag på ansøgning fra Waves Aps. om programtilladelse i Næstved kort omtales. Nævnet begrundede sit afslag med, at man ved en uændret fortsættelse af lokalradiovirksomheden havde sikret et samlet programudbud af tilstrækkelig alsidig karakter uden forringelse af betingelserne for de lokalradioer, som havde etableret sig og sendt i en årrække i lokalområdet.

Waves gjorde imidlertid i sin klage til udvalget opmærksom på, at der i nævnsområdet var 6 frekvenser til rådighed, men at disse i vidt omfang blev anvendt til udsendelse af samme programmer. Waves ønskede at få tildelt den ene Næstved-frekvens.

Det lokale nævn bekræftede overfor udvalget, at nævnsområdets frekvenser primært blev anvendt til parallelsending. Alligevel ønskede nævnet at bevare alle 6 frekvenser i nævnsområdet. Enkelte af oplandsfrekvenserne blev et par timer om ugen anvendt til udsendelse af mindre lokalradioers programvirksomhed. Nævnet oplyste, at der ikke var uudnyttet sendetid i programfladen, således at der

kunne udstedes sendetid til Waves. Nævnet ønskede ud fra et konkret skøn ikke at udstede færre sendetimer til de to eksisterende kommercielle tilladelseshavere.

Udvalget anerkendte i sin afgørelse, at det ligger indenfor det lokale nævns kompetence at bestemme, at frekvenser, der er tildelt det lokale område, ikke skal anvendes til udsendelse af forskellige programmer, men til parallelsending. I det omfang nævnets standpunkt ikke er begrundet i hensynet til at sikre gode modtageforhold i hele nævnsområdet, men derimod i mediepolitiske ønsker om at begrænse programudbuddet, er det imidlertid udvalgets praksis, at reelt overflødige frekvenser må inddrages for at kunne udnyttes på anden måde i den samlede planlægning af udnyttelsen af de frekvenser, der disponeres over til brug for lokalradio.

Udvalget fandt ikke grundlag for at tilsidesætte det af nævnet udøvede skøn ved valget mellem de foreliggende ansøgninger. Man gav således ikke klageren medhold. Da der ikke var tekniske forhold, der kunne begrunde opretholdelse af to frekvenstilldelinger i Næstved, besluttede udvalget imidlertid at meddele det lokale nævn, at man som konsekvens af nævnets beslutning ville inddrage den ene Næstved frekvens pr. 1. januar 1999.

Udvalget modtog imidlertid inden udløbet af 1998 oplysning fra nævnet om, at de to frekvenser i Næstved Kommune ikke kun blev anvendt til parallelsending, men at der blev udsendt forskellige programmer på de to frekvenser i alt 17 timer om ugen. Sagen blev på den baggrund genoptaget. En afgørelse blev først truffet i 1999, men det kan oplyses, at resultatet blev, at Waves opnåede programtilladelse.

Blandt udvalgets afgørelser i sager om inddragelse af tilladelse til lokal programvirksomhed skal to fremhæves. I ingen af sagerne fik klageren medhold.

Den første sag drejer sig om HitRadio City i Ringsted, som bl.a. havde overtrådt forbuddet mod udsendelse af reklame for alkohol.

Det lokale nævn begrundede sin inddragelse af HitRadios programtilladelse med, at stationen på trods af en advarsel havde udsendt ulovlige alkoholreklamer, og at man ikke havde opfyldt de målsætninger mht. programindholdet, som stationen selv havde opstillet i sin ansøgning om tilladelse. Nævnet havde givet HitRadio flere henstillinger om at efterleve de i ansøgningen anførte målsætninger og den lokale mediepolitik.

Udvalget fandt ikke grundlag for at ændre nævnets afgørelse om at inddrage HitRadios programtilladelse.

Den anden sag vedrører Iransk TV i Århus, som havde overtrådt en række lovbestemmelser, bl.a. bestemmelsen om beskyttelse af mindreårige i forbindelse med udsendelser, der indeholder vold.

Det lokale nævn havde i første omgang inddraget stationens programtilladelse midlertidigt i 4 uger og samtidig krævet, at man efter hver udsendelse indsendte registreringsbånd til nævnet. Baggrunden for den midlertidige inddragelse var, at nævnet i forbindelse med en undersøgelse af Iransk TV's programvirksomhed havde konstateret, at ingen af programmerne var lokalt producerede (hvilket var påkrævet efter det lokale regelsæt), at der ikke var stationsidentifikation, at der ikke blev angivet en programansvarlig etc. Endvidere konstaterede nævnet, at flere af programmerne indeholdt alvorlige voldsscener uden, at der blev advaret herimod på behørig vis. Endelig fik nævnet først tilsendt registreringsbånd 3 ½ måned efter, at man havde fremsat kravet.

Efterfølgende konstaterede nævnet, at Iransk TV fortsatte programvirksomheden i karantæneperioden. Derudover konstaterede man, at programmerne fortsat indeholdt overtrædelser af den gældende lovgivning og det lokale regelsæt, og at man igen ikke havde efterkommet nævnets pålæg om at indsende registreringsbånd efter udsendelserne. Man besluttede herefter at inddrage tilladelsen permanent.

I forbindelse med udvalgets stillingtagen til klagen over den endelige inddragelse indgik også en vurdering af nævnets afgørelse om midlertidig inddragelse af programtilladelsen. Udvalget tiltrådte i sin afgørelse det lokale nævns vurdering af, at tilladelseshaveren havde gjort sig skyldig i de af nævnet opregnede lov- og vilkårs-overtrædelser. Udvalget fandt endvidere ikke, at den sanktionsfastsættelse, der var sket ved den endelige inddragelse af tilladelsen, var således ude af proportion med de konstaterede overtrædelser, at udvalget havde grundlag for at ændre den.

Endelig skal en sag om radioers selvstændige udøvelse af programvirksomhed fremhæves. Det drejer sig om City Radio, Frederiksberg og Gentofte Lokalradio og deres tilknytning til TeleDanmark Radio A/S. Begge radioer anvender kaldnavnet Radio Uptown.

Udvalget indledte i 1997 en undersøgelse af City Radios udøvelse af selvstændig programvirksomhed, idet såvel produktionsfaciliteter som lønnede medarbejdere blev stillet til rådighed af TeleDanmark A/S.

Udvalget afholdt i foråret 1998 et møde med repræsentanter for begge radioer, hvor man drøftede indholdet af begrebet selvstændig programvirksomhed og konkret radioernes forhold til TeleDanmark Radio A/S.

Udvalget gjorde bl.a. opmærksom på, at radioernes ansættelsesforhold kunne få afgørende betydning for vurderingen af den praktiske mulighed for at udøve selvstændig programvirksomhed. Tilladelseshaveren må selv have ansatte, der sørger for den daglige programvirksomhed. Repræsentanterne for radioerne erklærede, at man var indstillede på at ansætte mediefolk direkte på stationerne, hvorved lønudgifterne ville blive afholdt af tilladelseshaverne.

De to radioer indsendte efterfølgende redegørelser til udvalget for, hvilke organisationsændringer man havde foretaget. Herefter afsluttedes de to sager.

4. Fordeling af tilskud til lokale radio- og tv-stationer

Der blev i 1998 indført nye regler for tildeling af driftstilskud til de ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer. Reglerne fremgår af kapitel 7 i Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 69 af 30. januar 1998. Som nævnt i kapitel 1 er der politisk truffet beslutning om, at reglerne på ny skal ændres fundamentalt i 1999.

Den væsentligste ændring af reglerne i 1998 var, at det alene var radio- eller tv-stationens egenproduktion, der udgjorde beregningsgrundlaget for driftstilskuddet, og at genudsendelser ikke indgik i beregningsgrundlaget.

Den sekretariatsmæssige behandling af disse sager varetages af Kulturministeriets Tilskudssekretariat. Tilskudssekretariatet har udsendt retningslinier for 1998, hvoraf betingelserne for at opnå tilskud samt ansøgningsprocedurerne fremgik.

Puljen til ikke-kommercielle lokale radio- og tv-stationer

Udvalget har i 1998 i alt fordelt 64.940.516,00 kr. til lokale ikke-kommercielle radio- og tv-stationer. Tilskuddet er ydet til både drift og projekter.

Udvalget har bevilget 58.548.416,00 kr. i driftstilskud for 1998. Udvalget har desuden bevilget i alt 6.392.100,25 kr. til projekter, hvoraf der blev givet tilskud til 50 radio-projekter (2.040.397,25 kr.), og tilskud til 28 tv-projekter (4.351.703,00 kr.).

Driftstilskud

Driftstilskud i 1998 er blevet tildelt ansøgere, som opfyldte følgende betingelser:

Ansøgeren er en ikke-kommerciel lokal radio- eller tv-station, eller en kommune som har tilladelse til lokal programvirksomhed, dvs. at ansøgeren ikke må have reklameindtægter

En lokal radiostation må ikke have ansat lønnede medarbejdere, bortset fra offentlig støttet arbejdskraft
Ansøgeren har på ansøgningstidspunktet haft regelmæssig udsendelsesvirksomhed i de seneste seks måneder.

Ansøgeren lægger i sin programvirksomhed vægt på lokal information og/eller debat eller imødekommer særlige interessegruppers behov.

Udvalget kan i særlige tilfælde efter en konkret vurdering beslutte at fravige en eller flere af betingelserne. Udvalget har med denne hjemmel tildelt ikke-kommercielle radio- og tv-stationer driftstilskud, selv om de har haft reklameindtægter. Dette er sket under forudsætning af, at udvalget har anset indtægten for uvæsentlig for radio- eller tv-stationens økonomi, og stationen i øvrigt har fremtrådt som ikke-kommerciel, og programvirksomheden klart har fokuseret på lokale forhold. Udvalget betragter som udgangspunkt en reklameindtægt, der ikke overstiger 10% af det driftstilskud stationen kan forventes tildelt, for uvæsentlig.

Ligeledes har udvalget for lokalradioernes vedkommende i nogle tilfælde, ud fra en helhedsvurdering dispenseret for kravet om, at radiostationen ikke må have lønnede medarbejdere. Udvalget har således accepteret, at radioen, hvor aktivitetsniveauet med mange frivillige kan begrunde det, yder økonomisk kompensation til en leder, ligesom man accepterer en lønnet regnskabsmedarbejder el.lign.

Endelig har udvalget, på trods af betingelsen om regelmæssig udsendelsesvirksomhed de seneste seks måneder, accepteret, at en station, der eksempelvis henvender sig til og drives af studerende, holder en pause i en sommerperiode. Stationen har blot ikke modtaget driftstilskud for den periode, hvor stationen holder lukket.

Tilskudssekretariatet har i 1998 indført skærpet kontrol med stationernes årsregnskaber og har desværre måttet konstatere flere tilfælde af, at tilskudsmidlerne imod intentionerne er anvendt til afholdelse af udgifter, der ikke umiddelbart kan henføres til radio- eller tv-virksomhed. I to tilfælde har Tilskudssekretariatet efterfølgende yderligere måttet indkalde bilag og anden dokumentation for afholdte udgifter, med henblik på at rejse krav om hel eller delvis tilbagebetaling af udbetalte tilskud. Det er vanskeligt at få et nøjagtigt overblik over problemets omfang, men en stor del af problemet vil fra 1999 blive afhjulpet med de nye tilskudsregler, hvori der vil indgå mere præcise krav til regnskabsaflæggelse og revision.

PROJEKTTILSKUD

Projektstøtten er fordelt efter en konkret vurdering af de indkomne ansøgninger. Der er givet tilskud til 41 uddannelsesprojekter, bl.a. journalist- og tv-formidlingskursus, taleteknik og sprogbrug, digital lydredigering, undervisning i radioteknik, ISDN forbindelsesteknik og kursus i radiojournalistik for børn og unge. Der er givet tilskud til 37 andre projekter, hvor sigtet har været at udvikle det lokale radio- eller tv-medie, eventuelt ved at skabe nye lokale forbindelser. Således har Odense Studenterradio fået støtte til projektet Her startes – direkte og live fra uddannelsesinstitutionerne i Odense. Formålet er at få kontakt til de nye studerende og gøre studiestarten lettere og mere spændende. Her startes redaktion skal opsøge de nye studerende og afhjælpe nogle af de mest almindelige studie vanskeligheder. Amagerfrekvensen fik støtte til projektet Fiskeskipperne fra Dragør. Fiskeskipperne fra Dragør er en pensionistforening, som hjælper hinanden gennem pensionisttilværelsen. Foreningen vil gerne have hjælp til at opbygge et radiofonisk erindringsværksted til opsamling af arbejdspladsskildringer. Udsendelserne vil blive tilbudt andre lokalradioer, Folkemindesamlinger, biblioteker og andre interesserede i form af CD-udgivelse med tilhørende materiale. MTVS fik støtte til oprettelse af Sær-tv, som er lavet af og for udviklingshæmmede. Formålet er bl.a. at give udviklingshæmmede mulighed for at lave egne tv-produktioner samt give de udviklingshæmmede mulighed for at blive en aktiv del af tv-mediet, for herigennem at formidle deres særlige syn på tilværelsen.

DE TO 4-ÅRIGE FORSØGSPULJER

Puljen til forsøg med medieskoler

Der blev bevilget 5.130.100 kr. til forsøg med medieskoler i 1998. Der blev bevilget støtte til 28 projekter ud af 67 ansøgninger. Udvalget måtte prioritere mellem de indkomne ansøgninger, da mange var støtteværdige, men midlerne knappe set i forhold til de ansøgte beløb.

Puljen til lokale tv-stationers forsøg med televirksomhed

Hele bevillingsrammen på 5.000.000 kr. til tv-stationernes forsøg med televirksomhed blev uddelt i 1998. Der blev bevilget støtte til 9 projekter ud af 17 ansøgninger. Udvalget har givet tilskud til tv-stationers forsøg med televirksomhed, som geografisk er spredt over det meste af landet.

Kolofon

Årsberetning 1998 fra Udvalget vedr. Lokal Radio og TV